

Laidiens: **11.10.2012., Nr. 161**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2012/161.13**

Ministru kabineta noteikumi Nr.692

Rīgā 2012.gada 9.oktobrī (prot. Nr.56 15.§)

Noteikumi par aviācijas darbību dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu"
11.panta otrās daļas 17.punktu, 32.² panta 4.¹ daļas 3.punktu un 4.³ daļu,
32.³ panta 3.¹ daļu, 45.panta pirmo un 7.¹ daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. kārtību, kādā aviācijas darbības iekļauj Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā;
- 1.2. emisijas kvotu daudzuma noteikšanas kārtību gaisa kuģu operatoriem un no īpašās rezerves piešķiramo emisijas kvotu daudzuma noteikšanas kārtību jauniem un strauji augošiem gaisa kuģu operatoriem;
- 1.3. kritērijus, kādiem atbilst jauni un strauji augoši gaisa kuģu operatori, kuri var saņemt emisijas kvotas no īpašās rezerves;
- 1.4. kārtību, kādā gaisa kuģu operatori izstrādā emisiju monitoringa plānu un tonnkilometru monitoringa plānu un atbilstoši tiem veic emisiju monitoringu un tonnkilometru monitoringu, kā arī plānu apstiprināšanas kārtību;
- 1.5. kārtību, kādā sagatavo, verificē, izvērtē un apstiprina gaisa kuģu operatoru tonnkilometru ziņojumu un emisiju ziņojumu;
- 1.6. sankcijas, ja gaisa kuģa operators nepilda šajos noteikumos noteiktās saistības, kā arī sankciju piemērošanas kārtību.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

- 2.1. jauns gaisa kuģa operators – gaisa kuģa operators, kurš sāk veikt darbības, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā, pēc otrā vai katra nākamā perioda tonnkilometru monitoringa gada un kura jaunās darbības pilnīgi vai daļēji neturpina cita gaisa kuģa operatora iepriekš veiktas aviācijas darbības;
- 2.2. strauji augošs gaisa kuģa operators – gaisa kuģa operators, kura tonnkilometru skaits gadā palielinās par vidēji vairāk nekā 18 % periodā no tonnkilometru monitoringa gada, par kuru saskaņā ar šo noteikumu 16.punktu ir

iesniegts un apstiprināts tonnkilometru ziņojums, līdz otrā un katra nākamā perioda otrajam kalendāra gadam un kura papildu darbības pilnīgi vai daļēji neturpina cita gaisa kuģa operatora iepriekš veiktās aviācijas darbības;

2.3. mazais emitētājs – gaisa kuģa operators, kas trijos secīgos četrus mēnešu periodos veic mazāk par 243 lidojumiem katrā vai veic lidojumus, kuru kopējās emisijas nepārsniedz 10000 tonnas oglekļa dioksīda tirdzniecības perioda kalendāra gadā;

2.4. īpaša rezerve – emisijas kvotu rezerve, kas paredzēta jauniem vai strauji augošiem gaisa kuģu operatoriem, sākot ar otro tirdzniecības periodu;

2.5. monitoringa metode – pieeju kopums, ko gaisa kuģa operators izmanto aviācijas darbību tonnkilometru vai aviācijas darbību radīto emisiju noteikšanai;

2.6. tonnkilometru ziņojums – gaisa kuģa operatora sagatavots un verificētāja verificēts ziņojums par Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas aviācijas darbību tonnkilometriem visiem lidojumiem, kurus attiecīgais gaisa kuģa operators ir veicis tonnkilometru monitoringa gadā;

2.7. emisiju ziņojums – gaisa kuģa operatora sagatavots un verificētāja verificēts ziņojums par gaisa kuģa operatora ekspluatēto gaisa kuģu tādu darbību datiem un emisijām iepriekšējā kalendāra gadā, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā;

2.8. verificētājs – kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm akreditēta kompetenta, neatkarīga atbilstības novērtēšanas institūcija, kas ir atbildīga par verificācijas procesa veikšanu un ziņošanu, pilnībā atbild par savu darbību un verificācijas laikā iegūtās informācijas neizpaušanu verificācijas procesā neiesaistītām personām;

2.9. verificācijas ziņojums – ņemot vērā verificācijas laikā iegūto informāciju, verificētāja sagatavots ziņojums par gaisa kuģa operatora tonnkilometru vai emisiju ziņojumu verificāciju un par šo ziņojumu atbilstību šiem noteikumiem.

3. Gaisa kuģa operators:

3.1. veic tonnkilometru monitoringu un sniedz ziņojumu saskaņā ar šo noteikumu 1. un 3.pielikumā minētajiem nosacījumiem, izmantojot valsts aģentūras "Civilās aviācijas aģentūra" (turpmāk – Civilās aviācijas aģentūra) tīmekļa vietnē (www.caa.lv) pieejamās tonnkilometru monitoringa plāna un tonnkilometru ziņojuma veidlapas;

3.2. veic emisiju monitoringu un sniedz ziņojumu saskaņā ar šo noteikumu 2. un 3.pielikumā minētajiem nosacījumiem, izmantojot Civilās aviācijas aģentūras tīmekļa vietnē (www.caa.lv) pieejamās emisiju monitoringa plāna un emisiju ziņojuma veidlapas;

3.3. šo noteikumu 9., 16., 19. un 24.punktā minēto informāciju iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā papīra veidā (parakstītu un apstiprinātu ar zīmogu) un elektroniskā veidā (*Excel* datņu formātā vai atvērtā biroja *XML (Open Office XML)* datnes formā).

4. Civilās aviācijas aģentūras un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas lēmumus gaisa kuģa operators var apstrīdēt vai pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

II. Tonnkilometru monitoringa un emisiju monitoringa kārtība

5. Emisiju monitoringu gaisa kuģa operators veic katru gadu.

6. Jauns gaisa kuģa operators emisiju monitoringu uzsāk ar dienu, kad tiek iekļauts gaisa kuģu operatoru sarakstā, kas noteikts Eiropas Komisijas 2009.gada 5.augusta Regulas Nr.748/2009 par to gaisakuģu operatoru sarakstu, kuri

2006.gada 1.janvārī vai pēc minētā datuma ir veikuši Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības, katram gaisakuģa operatoram norādot administrējošo dalībvalsti pielikumā (turpmāk – Eiropas Komisijas saraksts), vai kad uzsāk darbības, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā.

7. Lai pieteiktos emisijas kvotu saņemšanai, gaisa kuģa operators veic tonnkilometru monitoringu kalendāra gadā, kas beidzas 24 mēnešus pirms likuma "Par piesārņojumu" 32.² panta 4.² daļas 2.punktā minētā katra perioda sākuma (turpmāk – tonnkilometru monitoringa gads). Periodam, kas sākas ar 2020.gada 1.janvārī (turpmāk – nākamais periods), tonnkilometru monitoringa gads ir 2017.gads.

8. Lai pieteiktos emisijas kvotu saņemšanai, jauns gaisa kuģa operators tonnkilometru monitoringu veic likuma "Par piesārņojumu" 32.² panta 4.² daļas 2.punktā minētā otrā perioda (turpmāk – otrais periods) un katra nākamā perioda otrajā kalendāra gadā.

9. Gaisa kuģa operators:

9.1. saskaņā ar šo noteikumu 3.2.apakšpunktu sagatavo emisiju monitoringa plānu, lai veiktu emisiju monitoringu šo noteikumu 5. un 6.punktā minētajā kārtībā;

9.2. saskaņā ar šo noteikumu 3.1.apakšpunktu sagatavo tonnkilometru monitoringa plānu, lai veiktu tonnkilometru monitoringu šo noteikumu 7. un 8.punktā minētajā kārtībā.

10. Tonnkilometru monitoringa plānu šo noteikumu 7.punktā minētie gaisa kuģu operatori iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā vismaz četrus mēnešus pirms tonnkilometru monitoringa gada, bet šo noteikumu 8.punktā minētie gaisa kuģu operatori tonnkilometru monitoringa plānu iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā vismaz četrus mēnešus pirms otrā perioda vai katra nākamā perioda otrā kalendāra gada.

11. Emisiju monitoringa plānu šo noteikumu 5.punktā minētie gaisa kuģu operatori iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā vismaz četrus mēnešus pirms katra nākamā perioda tonnkilometru monitoringa gada sākuma.

12. Jauns gaisa kuģa operators emisiju monitoringa plānu iesniedz divu mēnešu laikā no dienas, kad tas ir uzsācis veikt darbības, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā, vai kad jauns gaisa kuģa operators ir iekļauts Eiropas Komisijas sarakstā.

13. Gaisa kuģa operators tonnkilometru monitoringa plānu vai emisiju monitoringa plānu iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā nekavējoties, ja šajos plānos noteiktajās monitoringa metodēs tiek ieviestas būtiskas izmaiņas, norādot katras izmaiņas iemeslu un visus mainītos punktus, ņemot vērā, ka par būtiskām tiek uzskatītas šādas izmaiņas:

13.1. mainās gaisa kuģa operatora sniegtā gaisa satiksmes pakalpojuma statuss – no nekomerciālā uz komerciālo vai otrādi;

13.2. mainās gaisa kuģa operatora gaisa satiksmes pakalpojuma objekts – starp pasažieru, kravas vai pasta pārvadājumiem.

14. Civilās aviācijas aģentūra:

14.1. izvērtē saskaņā ar šo noteikumu 11., 12. un 13.punktu iesniegto emisiju monitoringa plānu un saskaņā ar šo noteikumu 10. un 13.punktu iesniegto tonnkilometru monitoringa plānu un mēneša laikā pieņem lēmumu par:

14.1.1. emisiju monitoringa plāna apstiprināšanu vai noraidīšanu, ja emisiju monitoringa plāns neatbilst šo noteikumu 2. un 3.pielikumā noteiktajām prasībām;

14.1.2. tonnkilometru monitoringa plāna apstiprināšanu vai noraidīšanu, ja tonnkilometru monitoringa plāns neatbilst šo noteikumu 1. un 3.pielikumā noteiktajām prasībām;

14.2. ja pieņemts lēmums par tonnkilometru monitoringa plāna vai emisiju monitoringa plāna noraidīšanu, lēmumā norāda termiņu trūkumu novēršanai;

14.3. divu nedēļu laikā pēc tam, kad gaisa kuģa operators ir novērsis lēmumā par tonnkilometru monitoringa plāna noraidīšanu vai lēmumā par emisiju monitoringa plāna noraidīšanu norādītos trūkumus un atkārtoti iesniedzis tonnkilometru monitoringa plānu vai emisiju monitoringa plānu, pieņem lēmumu par to apstiprināšanu vai noraidīšanu, ja emisiju monitoringa plānā vai tonnkilometru monitoringa plānā iepriekš konstatētie trūkumi nav novērsti, norādot papildu termiņu trūkumu novēršanai;

14.4. ja gaisa kuģa operators saskaņā ar šo noteikumu 13.punktu ir iesniedzis grozījumus apstiprinātā tonnkilometru monitoringa plānā vai emisiju monitoringa plānā noteiktajā monitoringa metodē (konkrēti norādot punktus, kuros izdarīti grozījumi), mēneša laikā pieņem lēmumu par šo izmaiņu apstiprināšanu vai noraidīšanu;

14.5. divu mēnešu laikā pēc tonnkilometru gada sākuma informē Valsts vides dienestu un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju par tiem gaisa kuģu operatoriem, kuri šo noteikumu 10.punktā minētajā kārtībā nav iesnieguši tonnkilometru monitoringa plānu vai šo noteikumu 11. un 12.punktā minētajā kārtībā nav iesnieguši emisiju monitoringa plānu, vai kuru monitoringa plāni nav apstiprināti.

15. Šo noteikumu 9.punktā minētie plāni ir apstiprināti ar datumu, kurā Civilās aviācijas aģentūra ir nosūtījusi gaisa kuģa operatoram lēmumu par plānu apstiprināšanu.

III. Emisijas kvotu noteikšana gaisa kuģu operatoriem

16. Lai pieteiktos emisijas kvotu saņemšanai, gaisa kuģa operators vismaz 21 mēnesi pirms katra nākamā perioda sākuma iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā pieteikumu. Pieteikumā iekļauj:

16.1. apliecinājumu, ka gaisa kuģa operators atbilst likuma "Par piesārņojumu" 1.panta 3.² daļā noteiktajiem nosacījumiem un ir tiesīgs saņemt emisijas kvotas;

16.2. verificētu tonnkilometru ziņojumu;

16.3. saskaņā ar šo noteikumu 4.pielikumu sagatavotu verifikācijas ziņojumu par tonnkilometru ziņojuma atbilstību.

17. Civilās aviācijas aģentūra:

17.1. šo noteikumu 16.punktā minētos pieteikumus izvērtē, ņemot vērā šo noteikumu 4.pielikuma V nodaļā noteiktos nosacījumus, un mēneša laikā pēc to saņemšanas pieņem lēmumu par šo pieteikumu apstiprināšanu vai noraidīšanu un attiecīgo lēmumu paziņo gaisa kuģa operatoram;

17.2. vismaz 18 mēnešus pirms nākamā perioda sākuma:

17.2.1. iesniedz Eiropas Komisijā saskaņā ar šo noteikumu 17.1.apakšpunktu apstiprinātos tonnkilometru ziņojumus un informāciju par kopējo visu gaisa kuģu operatoru tonnkilometru skaitu, kas iegūta, apkopojot tonnkilometru ziņojumos norādītos datus;

17.2.2. nosūta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai šo noteikumu 17.2.1.apakšpunktā minēto kopējo gaisa kuģu operatoru tonnkilometru skaitu.

18. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija triju mēnešu laikā no dienas, kad Eiropas Komisija ir pieņēmusi lēmumu par emisijas kvotu aprēķinam izmantojamo līmeņatzīmi:

18.1. aprēķina katram gaisa kuģa operatoram, kura pieteikumi ir apstiprināti saskaņā ar šo noteikumu

17.1.apakšpunktu:

18.1.1. katra nākamā perioda emisijas kvotu kopskaitu, Eiropas Komisijas noteikto līmeņatzīmi reizinot ar tonnkilometru skaitu, kas norādīts tonnkilometru ziņojumā, kas apstiprināts saskaņā ar šo noteikumu

17.1.apakšpunktu;

18.1.2. ikgadējo emisijas kvotu skaitu, šo noteikumu 18.1.1.apakšpunktā minēto katra nākamā perioda emisijas kvotu kopskaitu dalot ar gadu skaitu periodā, kad gaisa kuģa operators veiks darbības, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā;

18.2. ņemot vērā likuma "Par piesārņojumu" 32.⁷ panta nosacījumus, pieņem lēmumu par emisijas kvotu piešķiršanu gaisa kuģu operatoriem saskaņā ar šo noteikumu 18.1.apakšpunktu aprēķināto emisijas kvotu skaitu un informē par to gaisa kuģu operatorus un Civilās aviācijas aģentūru, kā arī minēto lēmumu publicē savā tīmekļa vietnē.

IV. Emisijas kvotu noteikšana gaisa kuģu operatoriem no īpašās rezerves

19. Lai pieteiktos emisijas kvotu saņemšanai no īpašās rezerves, jauns gaisa kuģa operators vai strauji augošs gaisa kuģa operators līdz otrā vai katra nākamā perioda trešā gada 30.jūnijam iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā pieteikumu. Pieteikumā iekļauj:

19.1. apliecinājumu, ka šajā punktā minētais gaisa kuģa operators atbilst šo noteikumu 2.1. un 2.2.apakšpunktā minētajiem nosacījumiem un ir tiesīgs saņemt emisijas kvotas;

19.2. verificētu tonnkilometru ziņojumu par darbībām otrā vai katra nākamā perioda otrajā kalendāra gadā;

19.3. verificācijas ziņojumu par tonnkilometru ziņojuma atbilstību;

19.4. strauji augošs gaisa kuģa operators – arī informāciju par:

19.4.1. procentuālo tonnkilometru skaita pieaugumu no tonnkilometru monitoringa gada līdz otrā vai katra nākamā perioda otrajam kalendāra gadam;

19.4.2. absolūto tonnkilometru skaita pieaugumu tonnkilometru izteiksmē no tonnkilometru monitoringa gada līdz otrā vai katra nākamā perioda otrajam kalendāra gadam;

19.4.3. absolūto tonnkilometru skaita pieaugumu tonnkilometru izteiksmē, par kādu ir pārsniegts šo noteikumu 2.2.apakšpunktā minētais procentuālais apjoms, no tonnkilometru monitoringa gada līdz otrā vai katra nākamā perioda otrajam kalendāra gadam.

20. Civilās aviācijas aģentūra:

20.1. šo noteikumu 19.punktā minētos pieteikumus izvērtē un mēneša laikā pēc pieteikumu saņemšanas pieņem lēmumu par to apstiprināšanu vai noraidīšanu, ja iesniegtie pieteikumi neatbilst no īpašās rezerves piešķiramo emisijas kvotu saņemšanas prasībām;

20.2. informē attiecīgos jaunos gaisa kuģu operatorus vai strauji augošos gaisa kuģu operatorus un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju par šo noteikumu 20.1.apakšpunktā minētā lēmuma pieņemšanu.

21. Ne vēlāk kā līdz otrā vai katra nākamā perioda trešā gada beigām Civilās aviācijas aģentūra: